

Elegante Obama saknade brutal handlingskraft

BARACK OBAMAS största framgång som USA:s president under åtta år är just det – att han som afro-amerikan blev president och lyckades bli omvald till två fulla perioder. Hans största motgång är att han aldrig som han föresatt sig lyckades samla nationen som i dag är mer splittrad och konfliktfylld än när han tillträdde.

Obamas presidentperiod blev kulmen på en social och kulturell förändring av USA sedan 1960-talet då afro-amerikaner, spansktalande, skilda minoriteter och kvinnor fått en större plats i offentligheten och kulturella och moraliska värderingar liberaliserats.

Till presidentämbetet förde han en sval elegans, intellektuell ton och mot slutet satirisk humor utan motsägelser. Det har varit åtta år utan skandaler och korruption i Vita huset. Vi har kunnat följa en sökande president i samtal med författaren Marilynne Robin-

son om den politiska, moraliska och teologiska innebörden av att rädsla och vrede tar sitt grepp om ett samhälle.

Men för att lyckas som ledare krävs mer än intellektuell skärpa, eftertanke och välbegär. Framtoningen har verkat mer kylig än sval, både i kontakterna med väljare och i det nödvändiga köpsläendet med kongresspolitiker som politisk framgång kräver.

AV en ledare för en supermakt krävs en brutal handlingskraft och förmåga att förenkla. Barack Obama har förmågan lika bra som någon förstått den amerikanska världsmaktens förändrade förutsättningar och supermaktssällningens ofrånkomliga dilemma att ansträngd förena nationella intressen, mänskliga rättigheter och global maktpolitik. Men hans reflekterande läggning har ofta lett till en försiktighet som uppfattats som svaghet.

»När han snart för sista gången med nonchalant elegans springer ned för trapporna från presidentplanet, väntar ett ensamliv vid datorn som borde kunna ge oss de bästa politiker-

memoarerna sedan den Nobelprisade Churchill.

Presidentperiodens postludium med den mänskliga och stora politiska katastrofen i Syrien är smärtsamt.

UNDER alla sina regeringsår har Barack Obama levt under konstant press från en politisk opposition som till varje pris velat se honom misslyckas. Det har inte bara handlat om den amerikanska politikens allt hårdare mot-sättningar i allmänhet utan också om obehagliga doser rasism.

Motståndet har varit framgångsrikt. Barack Obama har egentligen åstadkommit ovanligt mycket som president. Men det har blivit oförändligt och sårbart för framtiden. Det akut livsviktiga räddningspaketet efter finanskrisen utmålades nu som en subvention av börs och storföretag. Den banbrytande sjukförsäkringsreformen hotas att skrotas liksom miljöskyddsåtgärderna. De diplomatiska avtalen med Iran och

Kuba ifrågasätts liksom USA:s underskrift av folklärets stora internationella klimatavtal.

Men motgångarna för Obama kan inte bara skyllas på oppositionen och en osäker omvärld. Det är presidentens uppgift och ansvar att skapa förståelse och stöd för sin politik, hurdan motståndaren än är, och samla nationen bakom sig.

FÖRHOPPINGSVIS får vi snart hans egen bild av livet som president. Barack Obama blev först känd som författare av en väl-skriven och fängslande självbiografi om sin ungdom och sitt identitetssökande. När han om tio dagar tar sina sista nonchalanta snabbspår ned för trapporna från presidentplanet, väntar ett ensamliv vid datorn. Han borde kunna skriva de bästa politikermemoarerna sedan den Nobelprisade Churchill.

ASPEKT

Anders Mellbourn

Sadare nr 2, 2017